

**განმარტებითი ბარათი
საქართველოს კანონის პროექტზე**

„საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“

ა) ზოგადი ინფორმაცია კანონპროექტის შესახებ:

ა.ა) კანონპროექტის მიღების მიზეზი:

საქართველოს კონსტიტუციაში განხორციელებული ცვლილების მიხედვით (№1324-რს 13.10.2017წ.) ტერმინი „სამხედრო ძალები“ შეიცვალა ტერმინით „თავდაცვის ძალები“, ამასთანავე, კონსტიტუცია ამკვიდრებს ტერმინებს „სახელმწიფო უსაფრთხოება“ და „საზოგადოებრივი უსაფრთხოება“. საქართველოს კონსტიტუციით ახლებურად დარეგულირდა და მთელი რიგი ახალი ნორმები იქნა გათვალისწინებული საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების, საგანგებო მდგომარეობის დროს კონსტიტუციით გათვალისწინებული ადამიანის უფლებების შეზღუდვასა და შეჩერებასთან დაკავშირებული საქართველოს პრეზიდენტის მიერ გამოცემულ დეკრეტებისა და თავდაცვის ძალების გამოყენებისა და მოქმედებაში მოყვანის საკითხებთან მიმართებაში. საქართველოს კონსტიტუციის 53-ე მუხლისა და 71-ე მუხლების გათვალისწინებით საგანგებო მდგომარეობის დროს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტები საჭიროებს პრემიერ-მინისტრის თანახმობას.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, კანონპროექტის მიღების მიზანს წარმოადგენს „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონში შესაბამისი ცვლილებების განხორციელება.

ა.ბ) კანონპროექტის მიზანი:

კანონპროექტის მიზანს წარმოადგენს, „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისობაში მოყვანა „საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილების შეტანის შესახებ“ (№1324-რს 13.10.2017წ.) საქართველოს კონსტიტუციურ კანონთან.

ა.გ) კანონპროექტის ძირითადი არსი:

- 1) „საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილების შეტანის შესახებ“ (№1324-რს 13.10.2017წ.) საქართველოს კონსტიტუციური კანონის 71-ე მუხლის მიხედვით საგანგებო მდგომარეობა ცხადდება მასობრივი არეულობის, ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფის, სამხედრო გადატრიალების, შეიარაღებული ამბოხების, ტერორისტული აქტის, ბუნებრივი ან ტექნოგენური კატასტროფის ან ეპიდემიის დროს ან სხვა შემთხვევაში, როდესაც სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები მოკლებული არიან კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა ნორმალური განხორციელების შესაძლებლობას. შესაბამისი რედაქციით ყალიბდება „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის რედაქცია.
- 2) წარმოდგენილი პროექტის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტით ახალი რედაქციით ყალიბდება „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლი და შესაბამისობაში მოდის კონსტიტუციური კანონის 53-ე, 71-ე და 72-ე მუხლებთან. ამ მიზნით, კონსტიტუციური კანონის შესაბამისად დაზუსტდა საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის სამართლებრივ აქტზე

თანახელმოწერის პროცედურა. ამასთანავე, საქართველოს პრეზიდენტი ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე ან მის რომელიმე ნაწილში საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ გადაწყვეტილებას ნაცვლად 48 საათისა დაუყოვნებლივ წარუდგენს პარლამენტს დასამტკიცებლად. თუ პარლამენტი არ დაამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილებას საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ, იგი კენჭისყრისთანავე დაკარგავს იურიდიულ ძალას.

საგანგებო მდგომარეობის დროს თავდაცვის ძალების გამოყენების შესახებ გადაწყვეტილებას პრემიერ-მინისტრის წარდგინებით იღებს საქართველოს პრეზიდენტი. შესაბამისად, დაზუსტდა საგანგებო მდგომარეობის დროს თავდაცვის ძალების გამოყენების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის სამართლებრივ აქტზე თანახელმოწერის პროცედურა. საქართველოს პრეზიდენტი საგანგებო მდგომარეობის დროს თავდაცვის ძალების გამოყენების შესახებ ბრძანებას დაუყოვნებლივ წარუდგენს საქართველოს პარლამენტს დასამტკიცებლად. გადაწყვეტილება ძალაში შედის პარლამენტის მიერ დამტკიცებისთანავე. გადაწყვეტილებას ბუნებრივი ან ტექნოგენური კატასტროფის ან ეპიდემიის დროს თავდაცვის ძალების გამოყენების შესახებ იღებს პრემიერ-მინისტრი და ეს გადაწყვეტილება არ საჭიროებს დამტკიცებას პარლამენტის მიერ. პარლამენტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება ბუნებრივი ან ტექნოგენური კატასტროფის ან ეპიდემიის დროს თავდაცვის ძალების გამოყენების შეწყვეტის თაობაზე.

საგანგებო მდგომარეობის დროს საქართველოს პრეზიდენტი საქართველოს პრემიერ-მინისტრის წარდგინებით გამოსცემს ორგანული კანონის ძალის მქონე დეკრეტებს. დაზუსტდა საქართველოს პრეზიდენტის დეკრეტზე თანახელმოწერის პროცედურა. დეკრეტები მოქმედებს საგანგებო მდგომარეობის გაუქმებამდე. ეროვნული ბანკის უფლებამოსილებასთან დაკავშირებული დეკრეტი გამოიცემა ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის თანხმობით. დეკრეტი დაუყოვნებლივ წარედგინება პარლამენტს დასამტკიცებლად. თუ პარლამენტი დეკრეტს არ დაამტკიცებს, იგი კენჭისყრისთანავე კარგავს იურიდიულ ძალას. ამასთანავე, უფლებების შეზღუდვის შესახებ დეკრეტზე თანახელმოწერა ჩაითვლება აღნიშნული დეკრეტის გამოცემად და ძალაში შევა ამ მომენტიდან, ხოლო უფლებების შეჩერების შესახებ დეკრეტი ძალაში შედის პარლამენტის მიერ დამტკიცებისთანავე.

-) წარმოდგენილი პროექტის პირველი მუხლის მე-3 პუნქტით ცვლილება შედის „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლში, რომლის მიხედვითაც გადაწყვეტილება საგანგებო მდგომარეობის გაუქმების შესახებ მიიღება საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადებისა და დამტკიცებისათვის დადგენილი წესით და ცხადდება საქვეყნოდ. ძალაში შესვლის შემდგომ დეკრეტის ტექსტი გადაიცემა ყველა ხელმისაწვდომი საშუალებით მთელი დღის განმავლობაში.
-) წარმოდგენილი პროექტის პირველი მუხლის მე-4 პუნქტით ახალი რედაქციით ყალიბდება „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლი, რომლის მიხედვითაც „საგანგებო მდგომარეობის შედეგების ლიკვიდაციისა და საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის საქართველოს თავდაცვის

ძალების გამოყენება და მათი მოქმედებაში მოყვანა ხორციელდება საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად.“

-)/ „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის რედაქციაში კონტრასიგნაცია იცვლება თანახელმოწერით.
-)/ „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის რედაქციაში აისახა კონსტიტუციური ტერმინი „ბუნებრივი ან ტექნოგენური კატასტროფა“.
-)/ „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის რედაქციაში კონტრასიგნაცია შეიცვალა თანახელმოწერით.

ბ) კანონპროექტის ფინანსური დასაბუთება:

ბ.ა) კანონპროექტის მიღებასთან დაკავშირებით აუცილებელი ხარჯების დაფინანსების წყარო:

კანონპროექტის მიღება არ საჭიროებს დამატებითი ხარჯების გაღებას საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

ბ.ბ) კანონპროექტის გავლენა ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე:

კანონპროექტის მიღება არ იქონიებს გავლენას ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე.

ბ.გ) კანონპროექტის გავლენა ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე:

კანონპროექტის მიღება არ იქონიებს გავლენას ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე.

ბ.დ) სახელმწიფოს ახალი ფინანსური ვალდებულებები:

კანონპროექტის მიღებით არ წარმოიშობა სახელმწიფოს ახალი ფინანსური ვალდებულებები.

ბ.ე) კანონპროექტის მოსალოდნელი ფინანსური შედეგები იმ პირობების, რომელთა მიმართაც ვრცელდება კანონპროექტის მოქმედება:

კანონპროექტის მიღება არ მოახდენს გავლენას იმ პირობა ფინანსურ მდგომარეობაზე, რომელთა მიმართაც ვრცელდება მისი მოქმედება.

ბ.ვ) კანონპროექტით დადგენილი გადასახადის, მოსაკრებლის ან სხვა სახის გადასახდელის ოდენობა და ოდენობის განსაზღვრის პრინციპი:

კანონპროექტი არ ითვალისწინებს გადასახადის, მოსაკრებლის ან სხვა სახის გადასახდელის შემოღებას.

გ) კანონპროექტის მიმართება საერთაშორისო სამართლებრივ სტანდარტებთან:

გ.ა) კანონპროექტის მიმართება ევროკავშირის დირექტივებთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება ევროკავშირის დირექტივებს.

გ.ბ) კანონპროექტის მიმართება საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

გ.გ) კანონპროექტის მიმართება საქართველოს ორმხრივ და მრავალმხრივ ხელშეკრულებებთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს ორმხრივ და მრავალმხრივ ხელშეკრულებებს.

დ) კანონპროექტის მომზადების პროცესში მიღებული კონსულტაციები:

დ.ა) სახელმწიფო, არასახელმწიფო ან/და საერთაშორისო ორგანიზაცია/დაწესებულება, ექსპერტები, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს კანონპროექტის შემუშავებაში, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

ასეთი არ არსებობს

დ.ბ) კანონპროექტის შემუშავებაში მონაწილე ორგანიზაციის (დაწესებულების) ან/და ექსპერტის შეფასება კანონპროექტის მიმართ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

ასეთი არ არსებობს.

ე) კანონპროექტის ავტორი: საქართველოს პარლამენტის წევრები: ირაკლი სესიაშვილი, კობა კობალაძე, კობა ნარჩემაშვილი, პაატა მხეიძე და გია ბენაშვილი.

ვ) კანონპროექტის ინიციატორი: საქართველოს პარლამენტის წევრები: ირაკლი სესიაშვილი, კობა კობალაძე, კობა ნარჩემაშვილი, პაატა მხეიძე და გია ბენაშვილი.